

Landelijk jaarverslag 2003 Muskusrattenbestrijding

In juli 2004 verscheen onder verantwoording van de Landelijke Coördinatiecommissie Muskusrattenbestrijding (LCCM) het 'Landelijk Jaarverslag 2003 Muskusrattenbestrijding'. Dit jaarverslag beschrijft een aantal interessante ontwikkelingen en bevat een groot aantal tabellen met cijfers. Naast een uitgebreid verslag betreffende de resultaten van de muskusrattenbestrijding in 2003, wordt ruim aandacht geschonken aan de bestrijding van beverratten en bijvangsten.

MUSKUSRATTENBESTRIJDING

De toename van het aantal gevangen muskusratten in 2003 wordt als zorgelijk omschreven. Opnieuw is het aantal gevangen muskusratten met 10% toegenomen ten opzichte van 2002 tot 399.120 stuks. (Ter vergelijking: in 1987 zijn 287.097 muskusratten gevangen.) Door deze toename worden zorgen geuit over het ontstaan van onveilige situaties wat betreft het ontstaan van schade aan dijken, kades en oeverkanten. Nogmaals wordt gewezen op het belang van de muskusrattenbestrijding in verband met de veiligheid van Nederland. Bij het graven van holen (bouwen) ontstaan uitgebreide gangenstelsels die dijken, kades en oevers verzwakken. Verder vreten ze van waterplanten, vooral de onderste stengeldelen en de wortels. Door het wegvreten van rietvegetatie worden oevers verzwakt. In de landbouw treedt ook regelmatig schade op door het eten van landbouwgewassen.

Eén muskusrat kan per jaar wel 13 kruiwagens met zand verzetten.

Foto: D. Klees

BIJVANGSTEN

De registratie van bijvangsten is sinds 2002 uniform. Door de nieuwe Flora- en faunawet en Europese richtlijnen zoals de Habitat- en Vogelrichtlijn, is het aantal beschermde soorten uitgebreid. Er moet dus worden getracht

om het vangen van niet-doelsoorten zoveel mogelijk te voorkomen. In een onderzoeksrapport in 1992 wordt gezegd dat door bijvangsten geen soorten in hun voortbestaan worden bedreigd.

In 2003 zijn maar liefst 15.016 bijgevangen dieren geregistreerd, waarvan 5.353 (!) bruine ratten. Het bijvangen van deze soort wordt als positieve bijvangst gezien. Het bijvangen van woelratten, ook nog goed voor 3.021 exemplaren, wordt daarentegen als een negatieve bijvangst beschouwd. De vermelde zwarte ratten zullen, gezien de vangplaats, ook wel woelratten zijn geweest. Door het aanpassen van vangmiddelen wordt geprobeerd om het aantal gevangen woelratten te verminderen. Ook springt het aantal gevangen bunzingen eruit. Het aantal dodaars (klein soort fuut) is gedaald van 106 naar 66 in 2003, maar blijft nog vrij hoog voor een beschermde vogelsoort.

TOEKOMST

De verwachting voor 2004 is dat het aantal gevangen muskusratten weer zal toenemen. Door nieuwe wetgeving en de noodzaak om bijvangsten te verminderen blijft de aanpassing van vangmiddelen aandacht vragen. Het humane aspect bij het vangen muskus- en beverratten wordt onder de druk van de politiek en de publieke opinie ook steeds belangrijker.

Postadres LCCM, Provincie Noord-Brabant Afdeling Water:
Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch
www.muskusrattenbestrijding.nl

BIJVANGSTEN ZOOGDIEREN 2003

Provincie	Gr	Fr	DrOv	Gld	Fl	Utr	NH	ZH	Zd	NB	Li	Tot
Bruine rat	177	285	263	672	874	153	64	1001	1147	340	377	5353
Zwarte rat	0	1	0	0	3	0	0	2	0	0	0	6
Woelrat	271	482	66	154	393	206	85	965	210	176	13	3021
Bunzing	8	17	22	15	0	12	0	80	30	26	8	218
Fret	1	0	0	0	0	0	0	16	0	1	0	18
Hermelijn	1	0	2	0	0	0	1	2	2	1	0	9
Wezel	0	0	0	0	0	1	0	8	3	0	0	12
Steenmarter	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Amerikaanse nerts	32	6	20	0	10	1	21	17	38	33	151	
Konijn	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	3
Haas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Mol	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	3
Egel	1	0	0	0	0	1	0	0	5	0	0	7
Vos	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Bever	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Totaal	462	787	363	862	1.270	384	152	2.097	1.415	583	433	8.808